

**UCHWAŁA NR V/.../2024
Rady Miejskiej w Bolesławcu
z dnia 26 września 2024r.**

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
gminy Bolesławiec na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminy (tj. Dz.U. z 2024 poz. 609, 721) i art. 16b ust. 1 i 2 oraz art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1283) Rada Miejska w Bolesławcu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Bolesławiec na lata 2024-2028, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bolesławiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie BIP Urzędu Miasta i Gminy Bolesławiec.

Przewodniczący Rady

Artur Dulski

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dokument określa i wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bolesławiec jest kontynuacją działań określonych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2023, uzupełnionych o nowe rozwiązania dostosowane do aktualnych potrzeb społeczności lokalnej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych.

Ze względu na powyższe zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BOLESŁAWIEC
NA LATA 2024-2028**

*Opracowany przez:
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu*

I. WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym dokumentem strategicznym, stanowiącym narzędzie nowoczesnej pomocy społecznej, zapewniającym profesjonalną diagnozę problemów społecznych oraz wspierającym długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi takimi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania są kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem. Zjawiska ubóstwa rodzin, związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin, w tym wielodzietnych, uzależnienia i przemoc domowa to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi gmina. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się świadczeniobiorcami pomocy społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2028 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniego poziomu życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb. Działania te będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Art. 17 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy jednoznacznie wskazuje, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in.: „opracowanie i realizacja gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Uwarunkowania prawne, strategiczne i programowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bolesławiec na lata 2024-2028 będzie realizowana zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działań, w oparciu o przesłanki wynikające z dokumentów strategicznych o charakterze międzynarodowym, ogólnopolskim i lokalnym.

Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bolesławiec na lata 2024-2028 są zgodne z innymi dokumentami planistycznymi, opracowanymi na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, takimi jak:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021- 2027 z perspektywą do 2030
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030
- Strategia w zakresie Polityki Społecznej Województwa Łódzkiego do 2030
- Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie wieruszowskim na lata 2021-2027.

Istotnymi aktami prawnymi, oprócz ustawy o pomocy społecznej, regulującymi treść strategii oraz wpływającymi na jej realizację są także:

- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawa o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych;
- ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- ustawa o finansach publicznych;
- ustawa o dodatku mieszkaniowym;
- ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;

- ustawa – Prawo oświatowe;
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawa o dostępie do informacji publicznej;
- ustawa o finansach publicznych;
- ustawa Prawo Ochrony Środowiska;
- ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z wystąpieniem konfliktu zbrojnego na terytorium tego państwa;
- ustawa o dodatku węglowym;
- ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu;
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.
- uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Bolesławiec leży w powiecie wierszowskim, województwie łódzkim, jest zlokalizowana na styku województwa opolskiego oraz wielkopolskiego. Gmina Bolesławiec to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa łódzkiego, powiatu wierszowskiego. Gmina Bolesławiec liczy 3933 mieszkańców (stan na 31.12.2023r.), czyli zamieszkuje ją 9,4% ludności powiatu. Gmina stanowi 11,2% powierzchni powiatu wierszowskiego. Siedzibą gminy jest miasto Bolesławiec. W skład Gminy wchodzi 11 miejscowości w tym 10 sołectw.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach (stan na 31.12.2024r.)

Miejscowość	Liczba mieszkańców
Bolesławiec	857
Chotynin	285
Chróscin	568
Gola	152
Kamionka	183
Kolonia Bolesławiec Chróscin	142
Mieleszyn	620
Piaski	124
Podbolesławiec	96
Wiewiórka	145
Żdzary	771

Źródło: Urząd Gminy Bolesławiec, Ewidencja ludności

Statystyka mieszkańców wg wieku i płci:

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
------	----------	--------	--------

0-2	43	51	94
3	13	22	35
4-5	45	39	84
6	29	17	46
7	23	18	41
8-12	87	108	195
13-15	70	62	132
16-17	42	39	81
18	21	11	32
19-65	1307	0	1307
19-60	0	1063	1063
>65	288	0	288
>60	0	535	535
Ogółem	1968	1965	3933

Źródło: Urząd Gminy Bolesławiec, Ewidencja ludności

Liczba ludności gminy Bolesławiec systematycznie spada. Osób w wieku poprodukcyjnym jest 21% , natomiast dzieci i młodzieży do lat 18 jest około 19%, reszta to osoby w wieku produkcyjnym – tj. 60 %.

Rolnictwo

W gminie dominują gospodarstwa o powierzchni do 5 ha fizyczne i nierzadko właściciele ich podejmują zatrudnienie poza rolnictwem w celu poprawy warunków bytowych.

Użytki rolne zajmują około 4 900 hektarów, co stanowi około 75% powierzchni gminy. Większość z nich – prawie 3 700 hektarów - jest wykorzystywana jako grunty orne. Łąki i pastwiska zajmują około 1000 hektarów, zaś na gospodarstwa sadownicze przypada znikomy odsetek użytków rolnych (37 ha). Przeważającym typem upraw na terenie gminy jest uprawa zbóż (ok. 90,0%).

Liczba gospodarstw wg powierzchni

Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw
0,0-0,4999 ha	586 szt.
0,5-0,9999 ha	166 szt.
1,0-1,4999 ha	158 szt.
1,5-1,9999 ha	128 szt.
2,0-2,9999 ha	143 szt.
3,0-4,9999 ha	159 szt.
5,0-6,9999 ha	52 szt.
7,0-9,9999 ha	24 szt.
10,0-14,9999 ha	12 szt.
15,0-19,9999 ha	2 szt.
20,0-29,9999 ha	5 szt.
30,0-49,9999 ha	0 szt.
50,0-99,9999 ha	1 szt.
100,0 ha i powyżej	0 szt.

Źródło: Urząd Gminy Bolesławiec, Referat Finansów

Szkolnictwo

Działania z zakresu edukacji prowadzone są w ramach następujących jednostek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa im. Korpusu Ochrony Pogranicza w Bolesławcu,
- Publiczne Przedszkole Samorządowe w Bolesławcu,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chróście,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Mieleszynie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żdżarach.

Szkolnictwo w gminie jest tym obszarem polityki społecznej w którym obserwuje się największe zmiany w ostatnich latach, zarówno w zakresie zmiany systemu nauczania ale również problemy wiążące się z falami demograficznymi. W gminie Bolesławiec daje się zaobserwować mniejszą liczbę urodzin niż kilka lat temu, co nieuchronnie wpłynie na przyszłość całego szkolnictwa w gminie. Poniżej tabela z ilością uczniów w danej placówce szkolnej na dzień 31.12.2023 rok.

Szkoła Podstawowa w Bolesławcu	133
Publiczne Przedszkole Samorządowe w Bolesławcu	58
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chróście	36
Przedszkole w Chróście	17
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Mieleszynie	48
Przedszkole w Mieleszynie	13
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żdżarach	63
Przedszkole w Żdżarach	48

Źródło: Urząd Gminy Bolesławiec

Opieka Zdrowotna

Mieszkańcom gminy w zakresie opieki zdrowotnej usługi medyczne świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej BOLSAMED Zdzeszyński Spółka Jawna. Na badania do specjalistów mieszkańcy gminy kierowani są do oddalonych miejscowości.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna apteka.

Pieczą zastępczą

Pracownicy MGOPS w Bolesławcu monitorują sytuację w rodzinach dysfunkcyjnych. Poprawa sytuacji materialnej rodzin nie zawsze przekłada się na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, wymaga wsparcia i pomocy w przezwycięzeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych. Kluczową osobą wspierającą rodziny w ramach działań ośrodka pomocy społecznej jest asystent rodziny, który zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu

w rodzinie. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

W roku 2023 asystent rodziny obejmował wsparciem łącznie 7 rodzin z dziećmi, to jest 24 osób w rodzinie w tym 11 dzieci oraz współpracował z 5 rodzinami biologicznymi dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej

Dzieci przebywające w placówkach pieczy zastępczej z terenu gminy

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	4	3	3	4	4
Liczba dzieci w placówce Rodzinnej w Kowalówce (rodzina niezawodowa)	0	0	0	0	2
Liczba dzieci w placówce Rodzinnej w Walichnowach (rodzina zawodowa)	0	1	1	1	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie

III. DIAGNOZA

Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu jako jednostka budżetowa gminy prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych. Pomoc społeczna finansowana jest ze środków: budżetu gminy (realizacja zadań własnych), dotacji budżetu państwa (realizacja zadań zleconych) i dotacji budżetu państwa przeznaczonych na dofinansowanie zadań własnych. MGOPS realizuje także zadania wynikające z ustaw: o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, prawo energetyczne, o systemie ubezpieczeń społecznych, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o Karcie Dużej Rodziny, o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „za życiem”, czyste powietrze, stypendia socjalne, Fundusz Pomocy Ukrainie, Bank Żywności oraz dodatki rządowe.

Podstawowym celem działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu jest umożliwianie osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji i problemów życiowych oraz bytowych, których nie są w stanie pokonać lub rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy jest również diagnozowanie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych problemów, podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Oprócz wsparcia finansowego i rzeczowego ośrodek udziela pomocy w zakresie poradnictwa w rozwiązywaniu problemów życiowych mieszkańców oraz interweniuje w sprawach przemocy domowej, zaobserwowanych zjawiskach uzależnień i innych patologii w rodzinie. Ponadto kieruje osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Domów Pomocy Społecznej, schronisk, punktów

interwencji kryzysowej, organizuje pomoc w leczeniu dla osób chorych, niepełnosprawnych i uzależnionych, pomaga mieszkańcom w załatwianiu spraw sądowych np. egzekwowania alimentów, prowadzi tzw. pracę socjalną (działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie).

Na ogólną liczbę klientów Ośrodka składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie z tytułu: pomocy społecznej, wsparcia rodziny, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, pomocy materialnej o charakterze socjalnym, profilaktyki uzależnień oraz pozostałych świadczeń zdrowotnych i interwencyjnych.

Główne świadczenia wypłacone w ramach zadań zleconych w latach 2019-2023

Świadczenia	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami					
Liczba wypłaconych zasiłków	5119	4319	3433	3143	2643
Liczba rodzin, którym wypłacono zasiłki	315	248	253	245	223
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	547 684	466 682	374 888	341 248	292 117
Zasilek pielęgnacyjny					
Liczba wypłaconych zasiłków	2050	1844	1796	1798	1783
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	388 359	397 851	385 491	388 079	384 843
Świadczenia pielęgnacyjne					
Liczba wypłaconych świadczeń	90	108	190	208	271
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	141 045	196 237	372 549	438 719	658 162
Specjalne zasiłki opiekuńcze					
Liczba wypłaconych zasiłków	41	35	34	27	13
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	25 420	20 182	21 080	16 480	7 780
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego					
Liczba wypłaconych świadczeń	188	162	126	70	72
Liczba osób, którym wypłacono świadczenia	14	12	10	6	8
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	69 365	63 176	51 113	30 000	31 655

Źródło: Sprawozdania MGOPS

Zauważyć można, iż liczba przyznawanych zasiłków rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Bolesławiec zmniejsza się. Zauważalny jest jednak wzrost wypłacanych zasiłków oraz świadczeń pielęgnacyjnych. Są nimi objęte osoby, które z powodu złego stanu zdrowia nie mogą egzystować samodzielnie i wymagają długotrwałej lub stałej opieki innej osoby.

Działania w zakresie pomocy społecznej

Podstawowym obszarem działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest szeroko rozumiana pomoc społeczna. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma wesprzeć osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując swoje własne uprawnienia i możliwości. Pomoc jest udzielana, gdy wystąpi trudna sytuacja życiowa, której osoba lub rodzina nie jest w stanie samodzielnie przezwyciężyć, przy czym do ustawowo wymienianych przyczyn udzielenia wsparcia zaliczyć należy (art.7 ustawy o pomocy społecznej): ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, przemoc domową, potrzebę ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomanię, zdarzenie losowe i sytuacje kryzysowe, klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby i rodziny mogą korzystać z różnych form pomocy społecznej. Do świadczeń pieniężnych w ramach systemu pomocy społecznej należą zasiłki stałe, okresowy oraz celowy, specjalny zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy wypłacany z powodu zdarzenia losowego, jak również wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd. Niepieniężna forma pomocy społecznej to: praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, sprawienie pogrzebu, w tym dla osób bezdomnych, schronienie (kierowanie i pokrywanie kosztów pobytu osób bezdomnych w schronisku), niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, dożywianie dzieci, pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób ubiegających się o miejsce w ośrodkach wsparcia, przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych.

Główne świadczenia wypłacone w ramach zadań własnych w latach 2019-2023

Świadczenia	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek stały					
Liczba osób, którym wypłacono zasiłki	8	9	8	8	8
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	50 681	53 067	49 844	41 595	49 313
Zasiłek okresowy					
Liczba rodzin, którym wypłacono zasiłki	5	9	9	9	9
Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	6 940	14 837	16 266	12 076	13 328
Zasiłek celowy					
Liczba rodzin, którym wypłacono zasiłki	41	50	42	44	43

Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	24 041	17 450	17 000	20 884	17 410
----------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Źródło: Sprawozdania MGOPS

Wszystkie osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową objęte były pracą w formie pracy socjalnej. Pracownicy socjalni osobom niezaradnym życiowo pomagają w załatwianiu wszystkich spraw urzędowych i administracyjnych. Przeprowadzają wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej, dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Ośrodek współpracuje przy tym z organizacjami pozarządowymi i kościołami w zakresie realizacji szeroko rozumianych zadań z pomocy społecznej.

Powszechnie stosowanym świadczeniem jest pomoc w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomoc udzielana była w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. W 2023 roku programem zostało objętych 43 osoby, w tym 28 dzieci, które skorzystały z posiłku, w placówkach oświatowych pomoc w formie gorącego posiłku..

Ważnym rodzajem świadczeń, szczególnie z perspektywy osób samotnych są usługi opiekuńcze. Pomoc ta przysługuje z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagających pomocy innych osób, a są jej pozbawione lub kiedy ich rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W zależności od stanu zdrowia i potrzeb podopiecznych w/w forma pomocy była realizowana przez 5 dni w tygodniu, z wyłączeniem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy. W 2023 usługi opiekuńcze świadczone były dla 12 osób.

Liczba osób objęta usługami opiekuńczymi w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób objęta usługami	8	8	8	6	12

Źródło: Sprawozdania MGOPS

Osoby, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, mogą korzystać z pobytu w domu pomocy społecznej, instytucji całodobowej opieki, świadczącej usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne.

Liczba osób skierowanych do DPS w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób skierowanych do DPS	1	1	1	0	1

Źródło: Sprawozdania MGOPS

Ubóstwo

Ubóstwo rozważane jest jako forma nierówności, nadmiernego dystansu między poziomem życia poszczególnych grup ludności: ubogie są te rodziny, których poziom życia jest znacznie niższy niż pozostałych członków społeczeństwa. Istnieje bardzo wiele definicji ubóstwa: biorąc pod uwagę ich wspólne obszary, uznać można, że przez ubóstwo rozumiemy brak dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb jednostki, w szczególności w zakresie jedzenia, schronienia, ubrania, transportu oraz podstawowych potrzeb kulturalnych i społecznych uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Ubóstwo może determinować wiele czynników, np. bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność bądź występowanie różnego rodzaju patologii wpływających destrukcyjnie na jednostkę czy grupę społeczną. Dominującym problemem społecznym w gminie Bolesławiec jest ubóstwo. Stanowi ono jedną z głównych przyczyn przyznawania pomocy przez Ośrodki Pomocy Społecznej. W Gminie Bolesławiec poziom ubóstwa jest szczególnie zauważalny u osób prowadzących w rodzinach wielodzietnych, rodzinach samotnie wychowujących dzieci oraz w rodzinach charakteryzujących się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Pomoc udzielana z powodu ubóstwa w latach 2019- 2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa	25	21	25	29	29

Źródło: Sprawozdania z działalności MGOPS w Bolesławcu

SYTUACJA RODZIN I DZIECI

Część beneficjentów MGOPS stanowią rodziny, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze. Są to rodziny, które m.in.: mają trudności z zaspokojeniem podstawowych potrzeb dzieci, nie potrafią gospodarować posiadanymi zasobami i środkami, ze względu na wiek, wykształcenie i sytuację rodzinną nie potrafią załatwić swoich spraw. Najczęściej problemy rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączą się z innymi dysfunkcjami np. uzależnieniem, przemocą domową, problemami w pełnieniu ról rodzicielskich, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Pomoc społeczna w zakresie bezradności opiekuńczo-wychowawczej polega na wypłacaniu zasiłków dla rodzin, gdzie występują problemy nie koniecznie dysfunkcyjne, ale i problemy finansowe np. z zagwarantowaniem właściwego wyżywienia, zakupem podręczników i pomocy szkolnych.

Liczba rodzin korzystająca z pomocy MGOPS w Bolesławcu z powodu występowania bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin ogółem	93	60	64	64	70
Liczba rodzin z dziećmi	26	14	16	17	21

Liczba rodzin niepełnych	9	5	8	8	10
---------------------------------	----------	----------	----------	----------	-----------

Źródło: Sprawozdania z działalności MGOPS w Bolesławcu

BEZROBOCIE

Rodziny, które żyją na terenie gminy dotknięte są problemami społecznymi. Wśród nich bezrobocie w wyniku utraty pracy i przejścia na zasiłek dla bezrobotnych, a następnie jego utrata co w wielu przypadkach zmusza do korzystania z pomocy społecznej.

Poziom bezrobocia z gminy Bolesławiec (wg stanu na dzień 31.12.2023r.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Bezrobotni	60	23	37

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie

Utrzymuje się tendencja do zmniejszania się liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne. Dla porównania w roku 2018 zarejestrowanych osób z gminy Bolesławiec w Powiatowym Urzędzie Pracy było 163 a w roku 2023 tylko 60. Długotrwałość bezrobocia, powoduje wiele negatywnych następstw, i to zarówno w wymiarze indywidualnym jak i społecznym. Bezrobocie jest dotkliwe nie tylko dla osób pozostających bez pracy, lecz także dla ich rodzin. W funkcjonowaniu rodzin dotkniętych bezrobociem dochodzi do poważnych zakłóceń i dezorganizacji. Negatywne zmiany mogą dotyczyć wszystkich funkcji rodziny. Utrata pracy zawodowej wpływa najczęściej na powstawanie napięć i konfliktów w rodzinie, także powoduje osłabienie związków uczuciowych. Ograniczenie możliwości materialnego zabezpieczenia rodziny prowadzi do ograniczenia stopnia zaspokajania podstawowych potrzeb. Bezrobocie rodziców nie stwarza poczucia bezpieczeństwa u dzieci i negatywnie wpływa na ich dalszą edukację. Często prowadzi do rozpadu rodziny i może być zagrożeniem przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych, a w konsekwencji dziedziczenie statusu bezrobotnego.

Pomoc udzielana z powodu bezrobocia w latach 2019- 2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia	13	14	15	24	23

Źródło: Sprawozdania z działalności MGOPS w Bolesławcu

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I PRZEWLEKŁA CHOROBA

Niepełnosprawność to trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych, czyli możliwości czynnego udziału w życiu społeczeństwa z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu danej osoby, powodującej przede wszystkim niezdolność do

pracy. Niepełnosprawność członka rodziny może prowadzić do pogorszenia kondycji finansowej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno-zawodową. Sytuacja taka spowodowana jest dużymi wydatkami na leczenie i rehabilitację oraz na inne świadczenia będące udziałem rodzin.

Poza pomocą MGOPS, osoby niepełnosprawne mogą liczyć na świadczenia i pomoc Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie, które pośredniczy pomiędzy osobą niepełnosprawną a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W kompetencjach PFRON znajdują się m.in. zadania rozdysponowanie środków, likwidacja barier funkcjonalnych, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne, organizacja warsztatów terapii zajęciowej, organizacja staży i przygotowania zawodowego, zwrot kosztów tworzenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Dla ograniczenia występowania choćby części problemów z jakimi zmagają się osoby niepełnosprawne, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej osób niepełnosprawnych. Mogą one dotyczyć m.in.: zwiększania integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym oraz likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i komunikacyjnych.

Rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie, które prowadzi dofinansowanie m.in. uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, rehabilitację dzieci i młodzieży oraz dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców gminy Bolesławiec zajmuje się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Sieradzu.

Zgodnie z danymi MGOPS, na przestrzeni lat 2019-2023 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, utrzymuje się na podobnym poziomie.

Liczba rodzin i osób w rodzinie, które uzyskały pomoc z MGOPS w Bolesławcu z powodu występowania niepełnosprawności w rodzinie i przewlekłej choroby w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin w których występuje niepełnosprawność	20	23	23	16	22
Liczba rodzin w których występuje przewlekła choroba	29	30	29	28	39

Źródło: Sprawozdania z działalności MGOPS w Bolesławcu

ALKOHOLIZM

Problem nadużywania alkoholu jest widoczny na terenie gminy – dotyczy on wielu rodzin. Występują również objawy przemocy domowej związanej z nadużywaniem alkoholu. Liczba osób otrzymujących świadczenie z powodu uzależnienia od alkoholu nie jest miarodajnym wskaźnikiem skali zjawiska - rodziny z problemem alkoholizmu mogą otrzymywać świadczenia z innych powodów lub też mogą znajdować się powyżej kryterium dochodowego, według którego przyznaje się pomoc społeczną. Nadużywanie alkoholu w niektórych domach to problem codzienny, w innych ma charakter sporadyczny, okazyjny. Uzależnienie jest też powodem występowania w rodzinach innych dysfunkcji.

Liczba rodzin i osób w rodzinach, które uzyskały pomoc z MGOPS w Bolesławcu z powodu występowania zjawiska alkoholizmu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin w których występuje alkoholizm	3	3	5	6	4

Źródło: Sprawozdania z działalności MGOPS w Bolesławcu

Na terenie gminy inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawowym zadaniem Komisji jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz udzielania pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień. Zadanie to realizowane jest również w Punkcie Konsultacyjnym, działającym w Urzędzie Miasta i Gminy. Terapeuta ds. uzależnień spotykała się z osobami zarówno uzależnionymi jak i współuzależnionymi. Podczas tych spotkań zainteresowani uzyskują podstawową wiedzę o chorobie alkoholowej, sposobie radzenia sobie z problemem alkoholowym jak i postępowaniach prawnych w trudnych sytuacjach. W 2023 roku udzielono 57 porad.

Zadania GKRPA i działania zawarte są w uchwalanym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii. Realizatorem Programu jest gmina Bolesławiec, które realizuje zadania publiczne z zakresu ograniczenia występowania uzależnień, nadużywania alkoholu oraz towarzyszących im negatywnych zjawisk. Do zadań GKRPA należy również kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. W latach 2019-2023 zostały przeprowadzone 23 takie kontrole.

ZJAWISKO PRZEMOCY

Przemoc domowa to kolejny, trudny do zdiagnozowania problem społeczny, który wymaga podejmowania szerokich, dobrze zorganizowanych i zaplanowanych na wiele lat interdyscyplinarnych działań, które są kierowane zarówno do ofiar, jak i świadków oraz sprawców przemocy domowej.

Zjawiskiem przemocy domowej w gminie zajmuje się między innymi Zespół Interdyscyplinarny, który może tworzyć grupy diagnostyczno-pomocnicze, których celem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup diagnostyczno-pomocowych obowiązkowo wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji. Dodatkowo do Zespołu należeć mogą przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów będący specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Gminie Bolesławiec w skład grup roboczych wchodzi najczęściej pracownicy socjalni, asystent rodziny, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele oświaty, kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz służby zdrowia.

Najczęstszymi osobami będącymi sprawcami przemocy domowej w gminie są osoby nadużywające alkoholu. Poniższe dane pokazują, iż zjawisko przemocy w gminie Bolesławiec ma charakter falowy.

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty	5	2	6	2	5
Liczba rodzin u których zakończono procedurę Niebieskiej Karty w danym roku	3	1	5	2	5

Źródło: Sprawozdania Zespołu Interdyscyplinarnego

IV. ANALIZA SWOT

W oparciu o przedstawioną diagnozę sytuacji społecznej w gminie Bolesławiec i wskazanych najważniejszych problemów dotyczących lokalnej społeczności przedstawiamy analizę SWOT, która pozwoli na określenie deficytów a dalej wyłonienie celów i zadań.

Uwarunkowania wewnętrzne

Mocne strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> - pokonane bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych – podjazdy (Ośrodek Zdrowia, Apteka, Urząd Miasta i Gminy, GCK, Publiczna Biblioteka, Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy), winda w UMiG; - dostępne place zabaw dla dzieci na terenie całej gminy; - baza sportowo- rekreacyjna, Orlik; - dostęp do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych; - znikomy poziom bezdomności; - dobre rozeznanie środowiska; - współpraca pomiędzy organizacjami i innymi jednostkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi; - dostateczna baza szkolna i przedszkolna; - rozpowszechnianie pozytywnych wzorców postaw filantropijnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - proces starzenia się środowiska; - alkoholizm w rodzinach i wśród osób samotnych; - słaba, niewystarczająca opieka medyczna, specjalistyczna; - brak mieszkań socjalnych; - brak dostępu do poradnictwa psychologicznego; - brak grupy samo-wspierającej AA; - brak posterunku policji; - brak świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży; - brak wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży; - słabo rozwinięta komunikacja PKS, BUS.

Uwarunkowania zewnętrzne

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania dodatkowych środków unijnych; - eliminowanie patologii; - możliwość doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji przez pracowników pomocy społecznej; - współpraca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania; 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie się migracji osób młodych i dobrze wykształconych w poszukiwaniu pracy w tym za granicą; - niż demograficzny wpływający na zmniejszającą się liczbę uczniów w placówkach; - istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia; - alienacja i marginalizacja zagrożonych grup społecznych; - mały przyrost naturalny; - słabe uprzemysłowienie w gminie.

V. CELE GŁÓWNE, SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Cel główny: Polityka prorodzinna i minimalizacja działań dysfunkcyjnych w środowisku rodzinnym

Cele szczegółowe:

1. Przeciwdziałanie uzależnieniom i zwalczanie ich skutków.
2. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności z prawidłowym wypełnianiem swoich funkcji.

1.Cel szczegółowy	Przeciwdziałanie uzależnieniom i zwalczanie ich skutków
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Bolesławiec. 2. Działania profilaktyczne w celu ograniczenia zjawisk uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz związanych z nimi dysfunkcji rodziny. 3. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych kadr współpracujących z osobami borykającymi się z problemem uzależnienia. 4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy terapeutycznej, prawnej i zdrowotnej oraz ochrony przed przemocą (pomoc dla osób uzależnionych jak również ich rodzin). 5. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych, pogadarek w szkołach.
Czas realizacji	Lata 2024-2028
Instytucja koordynująca	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Partnerzy w realizacji	Samorząd gminny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe
Źródło finansowania	Budżet gminny, środki pozyskane z państwa
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podmiotów realizujących programy profilaktyczne, - liczba i zakres realizowanych programów profilaktycznych, - liczba rodzin w których występują problemy uzależnień objętych pomocą terapeutyczną, - liczba osób poddanych leczeniu uzależnień.

2.Cel szczegółowy	Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności z prawidłowym wypełnianiem swoich funkcji.
Kierunki działań	1.Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

	<p>2. Współpraca asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>3. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji w rodzinach w celu zapobiegania zjawiskom ubóstwa i niezaradności oraz udzielanie przez MGOPS rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji pomocy materialnej.</p> <p>4. Realizacja programów wspierania rodzin wielodzietnych w formie Karty Dużej Rodziny i programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz wdrażanie innych inicjatyw wspierających rodziny.</p>
Czas realizacji	Lata 2024-2028
Instytucja koordynująca	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Urząd Miasta i Gminy Bolesławiec
Partnerzy w realizacji	Samorząd gminny
Źródło finansowania	Budżet gminy, środki zewnętrzne
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, - liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa, - liczba dzieci objętych pomocą pieczy zastępczej, - liczba osób objętych świadczeniami w formie dofinansowania posiłku..

VI. WDRAŻANIE STRATEGII

Prowadzenie realizacji zadań zależy od ścisłej współpracy instytucji i społeczności lokalnej, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu przeznacza na realizację działań środki własne, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł.

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań,
- rozwój organizacji pozarządowych i współpraca z administracją publiczną, samorządową i sektorem biznesu,
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć,
- upowszechnienie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Osiągnięcie celów i postęp w realizacji zadań ujętych w Strategii będzie analizowane za pomocą wskaźników statystycznych obejmujących obszary życia społecznego. Sprawozdanie z przebiegu zadań zamieszczonych w celach Strategii przedkładane będą raz w roku.

VII. FINANSOWANIE

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bolesławiec na lata 2024-2028 będą: budżet państwa, budżet Gminy Bolesławiec, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła.

VIII. MONITOROWANIE I OCENA STRATEGII

Monitoring to stała i ciągła obserwacja ilościowych a także jakościowych zmian pewnych wielkości, które mają na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bolesławiec a także ocenę i zmianę (tam gdzie będzie to konieczne).